

Kvalitetsvurdering af Muse®um

2016

Indhold

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering	3
Fakta om Muse@um	5
Kvalitetsvurderingens fokusområder	6
Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse	6
Ressourcegrundlag	9
Forskning	11
Formidling	12
Samlingsvaretagelse	15
Museumslovens kapitel 8	19
Baggrund	20
1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Muse@um	20
2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger	21

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering

Denne kvalitetsvurderingsrapport følger op på daværende Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering af Skive Museum, Skive Kunstmuseum og Fur Museum i 2005 og gør status for udviklingen og kvaliteten af museets arbejde siden da.

Det er Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Muse@ums opgavevaretagelse er ”ikke helt tilfredsstillende”.

Museet har siden 2008 været gennem en turbulent periode med fusion, to navneskift, omlægning af ejerforhold fra selvejende til kommunalt ejet, flere interne omstruktureringer samt to museumschefer og to konstitueringsperioder med i alt fire konstituerede museumschefer. Planer, strategier og visioner har der været en del af, mens implementering og realisering af disse har været fraværende og med bestyrelsens accept er blevet erstattet af nye planer. Museets varetagelse af dets kerneopgaver har lidt markant under dette og mangler endnu at nyde godt af det løft, som fusionen gerne skulle give. Det mest iøjnefaldende resultat af planerne og visionerne forekommer således at være navnet Muse@um

Museets forskning har et pænt omfang for så vidt gælder arkæologi og geologi. Den er fagfællebedømt og publiceret i internationale tidsskrifter. Men forskning (i kulturministeriets forståelse af begrebet) er stort set fraværende for middelalder og frem til nyeste tid (historie og etnologi) og kunsthistorie.

Museet har gjort væsentlige fremskridt i samlingsvaretagelsen gennem et prioriteret og fokuseret registreringsarbejde. Men bevaringsforholdene er et svagt punkt. Det blev påpeget i 2005, og igen i 2016 fandt Slots- og Kulturstyrelsen magasinforhold væsentligt under det acceptable. På positivsiden skal det fremhæves, at kommunen i 2016 har bevilget store tilskud til nybygning af magasin og til indretning af nyt magasin i en nedlagt skole, som stilles til museets rådighed.

Den umiddelbart største udfordring er etablering af en effektiv ledelse, der forstår at afbalancere det visionære med jordnær praktisk sans. En ledelse, som kan forestå renovering af museumsbygningerne på Havnevej og opbygning af centrale udstillinger inden for både kunst- og kulturhistorie. En ledelse, som med respekt for det lokale evner at skabe sammenhæng mellem museets forskellige besøgssteder og formulere den klare overordnede fortælling, der kan begrunde hele museets virke.

Museet har fulgt tilfredsstillende op på nogle af de forhold, der blev påpeget ved kvalitetsvurderingen af museet i 2005. Men der er stadig potentiale for forbedring af den faglige opgavevaretagelse.

Kvalitetsvurdering i 2005

Hver enkelt af de tre museer, som i 2008 fusionerede under navnet Museum Salling og i 2013 skiftede navn til Muse@um, blev kvalitetsvurderet af den daværende Kulturarvsstyrelse i 2005. Styrelsen pegede bl.a. på følgende væsentlige udfordringer i 2005:

- Behov for at museet fokuserer på og perspektiverer det særlige ved områdets kulturhistorie
- Gennemføre flere og mere omfattende undersøgelser inden for nyere tid
- Museums- og arkivdelen understøtter kun i ringe grad hinanden.
- Overfyldte magasiner og manglende kontrol med adgangsforhold
- Manglende forskning
- Manglende overgang til digital registrering og delvist uregistrerede samlinger
- Dårlige bevaringsforhold, herunder med manglende klimastyring og utilstrækkelig sikring.

Kvalitetsvurderingsrapporterne fra 2005 kan læses på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside under kvalitetsvurderinger 2005:

<http://www.kulturstyrelsen.dk/institutioner/museer/museumsvirksomhed/kvalitetsvurdering/kvalitetsvurderinger-2005/>

Der er siden disse kvalitetsvurderinger sket en væsentlig udvikling både i de lovmæssige krav (driftstilskudslov fra 2010 og ny museumslov fra 2012) og de kvalitative standarder for museernes virksomhed (bl.a. div. udredninger, strategier mv., der sætter mål for museernes faglige opgavevaretagelse, organisation og ledelse). Der er tale om krav og standarder om øget økonomisk og faglig bæredygtighed og professionalisering af den samlede museumsvirksomhed, som har ændret Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for vurdering af museernes virksomhed. Styrelsens dokument "Krav og anbefalinger til statsanerkendte museer" afspejler disse ændringer.

Denne opfølgning på kvalitetsvurderingerne i 2005 skal ses på baggrund heraf.

Fakta om Muse@um

Muse@um er et statsanerkendt museum med ansvarsområder inden for såvel kulturhistorie, som kunst- og naturhistorie.

Muse@um er en kommunal institution.

Skive Kommune er museets offentlige hovedtilskudsyder.

Muse@um, der indtil 2013 hed Museum Salling, er en fusion mellem tre statsanerkendte museer: Skive Museum (oprettet i 1906 og statsanerkendt i 1918), Skive Kunstmuseum (oprettet i 1906, statsanerkendt i 1968) og Fur Museum (oprettet 1953, statsanerkendt 1960). I fusionen indgik også et ikke-statsanerkendt museum i Glyngøre, formidling af Spøttrup Borg, fire lokalarkiver og et byarkiv, hvoraf byarkivet og Fur lokalarkiv var integrerede i hhv. Skive Museum og Fur Museum.

Museet har otte venneforeninger, idet hver af de gamle institutioner har fastholdt deres støtteforening. Det samlede medlemstal er på i alt 2.499.

Museet omfatter følgende besøgssteder:

- Fur Fossiler (Fur Museum)
- Gammel Havn (på Fur)
- Glyngøre Kulturstation (Sallingsund og Omegns Museum)
- Spøttrup Borg
- Krydsfelt Skive (Skive Kunstmuseum og Skive Museum))
- Flyndersø Mølle (overtaget fra Viborg Amt)

Byarkivet samt fire lokalhistoriske arkiver er integrerede dele af Muse@um. Arkivalierne understøtter museets arbejde, men de er ikke omfattet af museumslovens bestemmelser. Arkivernes opgavevaretagelse indgår derfor ikke i nærværende kvalitetsvurdering.

Nøgletal for museet 2015

- Museets samlede omsætning var på 19 mio. kr.
- Museet rådede over 30,8 årsværk, heraf 10 videnskabelige årsværk.
- Museet havde 105.493 brugere.

Kvalitetsvurderingens fokusområder

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

a. Arbejdsgrundlag

I kvalitetsvurderingen af det kulturhistoriske museum i Skive i 2005 er der en gennemgående og vigtig pointe: Et museum skal fokusere på de særtræk af en egn's kulturgeografi og kulturhistoriske udvikling, der gør den til et særligt bidrag til den samlede kulturhistorie. Fokus skal kombineres med et perspektiv, der hæver emnerne op over det rent lokale. Det var den daværende Kulturarvsstyrelses opfattelse, at museet savnede dette perspektiv. Samtidig mente styrelsen, at museet burde skaffe sig frirum til at gennemføre flere og mere omfattende undersøgelser inden for nyere tid.

Den tilsvarende overordnede og principielle kritik for så vidt angik kunstmuseet i 2005 drejede sig om nødvendigheden af en stringent tolkning af ansvarsområdet.

Kvalitetsvurderingen 2016:

- Det nuværende ansvarsområde er formuleret i tre dele i museets vedtægter:
  - Det kulturhistoriske ansvarsområde: arkæologisk og etnologisk ansvar i Skive kommune, dvs. kulturhistorien anskuet som forandring, variation og kontinuitet i menneskers livsvilkår fra de ældste tider til nu
  - Det kunsthistoriske ansvar: Dansk kunst fra 1900-tallet til nutiden med tyngdepunkt i den ekspressive landskabsskildring og den nyrealistiske, figurative kunst, som den udfoldes i samtlige kunstneriske (visuelle) medier. Billedkunstens historie og aktuelle udtryk samt dens æstetiske og erkendelsesmæssige dimension
  - Det naturhistoriske ansvarsområde: Naturen, dens udvikling og nutidige miljø samt samspillet med mennesket. Museet har særlig fokus på molerets geologi i den vestlige del af Limfjorden.
- Vedtægterne beskriver ansvarsområderne fyldestgørende, men de tager ikke højde for, at der, siden de blev vedtaget, er kommet ny museumslov og driftstilkudslov.
- Museet har stadig behov for at definere og perspektivere de særtræk af egnens kulturgeografi og kulturhistoriske udvikling, der gør den til et særligt bidrag til den samlede kulturhistorie. Dette behov for fokus og perspektiv på nogle kulturhistoriske karakteristika er ikke blevet mindre efter fusionen, der har betydet en væsentlig udvidelse af museets ansvarsområde.
- Formuleringen af ansvarsområde inden for kunst er klar og præcis, men ansvaret er både fagligt og økonomisk omfattende, hvis formuleringen "..... som den udfoldes i samtlige kunstneriske (visuelle) medier." skal tages for pålydende.

- For så vidt gælder naturhistorie har museet både fokus og perspektiv.
- Museets kunstudstilling i Skive var ved styrelsens besigtigelse netop pakket ned, fordi museumsbygningen skal renoveres. Museet giver udtryk for, at dets kunstformidling i nedpakningsperioden finder andre veje, fx er flere af museets værker repræsenteret på en udstilling i Aarhus i anledning af Aarhus 2017, andre er udlånt til en udstilling på Skovgaard Museet i Viborg. Men nedpakning og udstillinger uden for Skive betyder, at styrelsen ikke - som efterlyst i 2005 - tør vurdere, om museet på noget tidspunkt har haft en erhvervespolitik eller ophængning, der var udtryk for en stringent tolkning af ansvarsområdet
- Museets nyligt færdiggjorte "Strategier 2016" nævner som overordnede strategiske mål bl.a. havnevejsprojektet, renovering og udbygning af Krydsfelt Skive, bedre udstillingsfaciliteter osv. Slots- og Kulturstyrelsens opfatter snarere dette som midler, der skal bidrage til at nå nogle endnu ikke formulerede strategiske mål, som man til gengæld ikke har forholdt sig til. "Strategier 2016" har karakter af katalog over konkrete opgaver, som det umiddelbart forekommer rimeligt at få løst, men de tager udgangspunkt i en mission, der er udtrykt i "Manifestet", der konstaterer, at "Vi vil udvikle vores disciplinære og hybride museologi gennem at indsamle, dokumentere bevare, forske og formidle." Det virker meget abstrakt, uden tanke på museets ressourcer og lidet handlingsanvisende.
- Navngivning af et museum ligger uden for Slots- og Kulturstyrelsens ressort, men styrelsens erfaring er, at det er hensigtsmæssigt, at navnet afspejler museets beliggenhed og generelt er genkendeligt hos brugerne. På den baggrund fandt styrelsen navnet Museum Salling ganske velegnet.

b. Organisation

I kvalitetsvurderingerne i 2005 blev det påpeget, at et museum er én institution, med én bestyrelse, én leder, én medarbejdergruppe og én økonomi. Det var derfor ikke hensigtsmæssigt, at Byarkivet i ganske særlig grad fremstod som en selvstændig organisation, når det var en del af Skive Museum.

Kvalitetsvurderingen i 2016:

- Museet er organiseret i en hierarkisk struktur, hvor størstedelen af personalet refererer enten til formidlingschefen eller samlingschefen. Disse to chefer refererer til museumschefen, som under sig også har en teknisk/administrativ stab. Museumschefen refererer til bestyrelsen, som er identisk med kommunens Kultur- og Fritidsudvalg. I det daglige varetages denne kontakt af en kommunal embedsmand, direktøren for Kultur og Familie. Museet giver udtryk for, at strukturen er for hierarkisk og rigid og påtænkes tilpasset praksis.
- Byarkivet fremstår i kraft af sin geografiske beliggenhed stadig som en institution i institutionen, men det er planen, at arkivet skal flytte sammen med den kunst- og kulturhistoriske formidling i de nyrenoverede bygninger på Havnevej i slutningen af 2017/start 2018. Arkivets leder samarbejder med en nyere tids inspektør om formidling i forbindelse med museumslovens kapitel 8. Arkiverne samarbejder indbyrdes.

- Organisationen bæres af et eksplicit værdigrundlag, som har til hensigt at understøtte en fælles intern kultur og sikre enhedsorganisationen.
- Museet er medlem af en lang række relevante kulturhistoriske foreninger og organisationer, herunder ICOM, Organisationen Danske Museer (ODM).

c. Ledelse

- Museets bestyrelse er identisk med Kultur- og Fritidsudvalget i Skive Kommune – i øjeblikket tre kvinder og fire mænd med en gennemsnitsalder på 50.
- Sager vedrørende Muse@um indgår som punkter på Kulturudvalgets møder, men museets bestyrelse afholder også særskilte bestyrelsesmøder.
- Kulturministeriet udsendte i 2011 publikationen ”God ledelse i selvejende kulturinstitutioner” med en række anbefalinger. Baggrunden for anbefalingerne er stigende krav til ledelsen af kulturinstitutioner. Anbefalingerne skal styrke bestyrelser og direktioner i forhold til at løfte de ledelsesmæssige opgaver og det ansvar, som loven og bekendtgørelsen.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har formuleret én samlet strategiplan, Strategier 2016, med delstrategier for museets samlede virksomhed

Det er tilfredsstillende:

- at Strategier 2016 tilsyneladende forholder sig realistisk til muligheden for at løfte de konkrete opgaver

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet snarest opdaterer sine vedtægter
- at museet reviderer Strategi 2016 med udgangspunkt i en justeret mission og vision. Hensigten er et langsigtet strategisk grundlag med målsætninger og prioriteringer for museets samlede virksomhed. Strategien skal angive metoder til, hvordan museets mission og vision skal indfries, og målene skal sættes i relation til museets økonomiske og personalemæssige ressourcer. Museet bør overveje om ”Manifestet” og hybridtanken fortsat er museets strategiske grundlag eller om strategier 2016-19 skal erstatte dette. Museet bør desuden overveje, om der er organisationsændringer, som kan understøtte museets udvikling
- at museet integrerer Byarkivet og de fire lokalarkiver som en naturlig del af museets virke, idet arkivsamlingsen fortsat respekteres som ikke-museal
- at museet især inden for nyere tid kommer til klarhed over områdets kulturhistoriske særtræk

Ressourcegrundlag

a. Økonomi

Kvalitetsvurderingen 2016

- Museets samlede indtægter i 2015 var på 19,5 mio. kr. Indtægterne fordeler sig således:
  - Tilskud fra staten 2,7 mio. kr.
  - Tilskud fra kommune 10,5 mio. kr.
  - Ikke-offentlige tilskud 0,5 mio. kr.
  - Egen indtjening 5,8 mio. kr.

b. Medarbejdere

- Museet rådede i 2015 over 30,8 fastansatte årsværk, heraf 10 videnskabelige årsværk. Museet rådede desuden over 8,5 årsværk midlertidigt ansatte, heraf 5,4 årsværk videnskabelige medarbejdere.
- Museet har ingen medarbejdere på ph.d. niveau, men en medarbejder har nyligt indgivet en afhandling til forsvar for den humanistiske doktorgrad
- Museet anslår, at frivillige udfører arbejde svarende til 26 årsværk. Det høje tal skyldes primært aktiviteter i forbindelse med events og levendegørelse på Spøttrup.
- Museet sikrer en kontinuerlig kompetenceudvikling af sit personale.
- Museets medarbejdere er ansat ved institutionen Muse@um, men med mødested på den afdeling, de er tilknyttet. Fusionen er således ikke blevet implementeret i forhold til de personalemæssige ressourcer.

c. Bygninger

- Museet råder over bygninger på i alt 18 adresser til udstillinger/formidling, værksteder, administration og magasin.
- Skive Kommune står som ejer af museets bygninger med undtagelse af to store magasiner som er indrettet i lejede, private lokaler. Kommunen varetager udvendigt vedligehold, mens museet står for det indvendige.
- Forholdet til lokalsamfundene gør det meget vanskeligt for museet at reducere antal bemandede besøgssteder. I 2014 udgjorde museets udgifter til bygningsdrift og -vedligehold ca. 10 % af museets samlede budget.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har pæne og stabile kommunale driftstilskud suppleret med kommunal varetagelse af administrative opgaver og afholdelse af en stor del af udgifterne til bygningsdrift.

Det er tilfredsstillende:

- at museets udgifter til husleje, vedligehold og drift er forholdsvis begrænsede.
- at fusionen er implementeret økonomisk, fordi det gør det muligt at prioritere ressourcer på tværs af organisationen.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at det af praktiske og geografiske grunde ikke har vist sig muligt at samle, bare periodevis, AC-medarbejderne på en fælles arbejdsplads med den faglige inspiration det ville give.
- at museet ikke har medarbejdere på ph.d.-niveau

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet arbejder på at få medarbejdere på ph.d.-niveau inden for alle museets faglige ansvarsområder

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og til at stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

I kvalitetsvurderingen i 2005 blev det påpeget, at Skive Museum forskede for lidt inden for nyere tid (historie og etnologi), og at museums- og arkivdelen kun i ringe grad understøttede hinanden. Om kunstmuseet hed det, at det skulle holde sig til at forske inden for sit ansvarsområde.

Kvalitetsvurdering 2016:

- Museet har indsendt en oversigt over sine forskningspublikationer for perioden 2012-15. Oversigten indeholder 25 fagfællebedømte titler fordelt med 17 på geologi og 8 på arkæologi. Der findes ingen fagfællebedømte artikler/publikationer inden for nyere tid og kun én for kunsthistorie. Der er således ikke sket nogen forbedring i forhold til 2005.
- Museet har yderligere publiceret et par artikler i perioden 2012-16, men de anerkendes ikke formelt som forskning, fordi de ikke har været underkastet ekstern fagfællebedømmelse.
- Inden for geologi har museet en aftale med Aarhus Universitet om forskningssamarbejde, hvortil kommer et vidtstrakt både dansk og internationalt fagligt netværk. Også museets arkæologiske virksomhed er præget af mange faglige kontakter, mens museets netværk inden for nyere tid og kunst forekommer mindre udbygget.
- Strategier 2016 har mål og ønsker for museets forskning de nærmeste år. Derudover har museet ingen egentlig forskningsstrategi, som prioriterer forskningstemaer med inddragelse af ressourceanvendelse, publicering, organisering mv.
- Museet er aktivt i projekt ”Middelalderborge i Region Midtjylland”. Det er regionens ti arkæologiske museer, der i fællesskab har lavet omfattende undersøgelser af borganlæg for at indsamle og formidle ny viden om kendte og ukendte middelalderborge. Projektet kan kategoriseres som forskning.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets forskning inden for nyere tid og kunsthistorie ikke er mere synlig end tilfældet er
- at museet ikke i højere grad har benyttet ønsket om at indkredse Skiveegnen og Sallings kulturelle særtræk som udgangspunkt for en prioritering af museets forskning

Det er ikke tilfredsstillende:

- At museet ikke har prioriteret forskning - kun en fagfællebedømt artikel på kunstrådet.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet udarbejder en forskningsstrategi, der dækker hele museets ansvarsområde, og som sikrer faste procedurer i forbindelse med fagfællebedømmelse af relevant forskning
- at museet (både inden for kulturhistorie og kunsthistorie) indgår relevante forskningssamarbejder fx inden for rammerne af Limfjordsmuseernes Samvirke.

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

I kvalitetsvurderingen i 2005 blev det bemærket, at museet, ikke mindst i forhold til sine ressourcer, havde et højt aktivitetsniveau med mange særudstillinger og anden formidling indenfor og uden for museet. Højt aktivitetsniveau og kvalitet kendetegnede også kunstmuseet, som får ros for sin formidling, fx hedder det, at museets vifte af undervisnings- og formidlingstilbud er imponerende.

Ved genbesøget i 2016 kunne Slots- og Kulturstyrelsen konstatere:

- at den for en udefrakommende eneste synlige del af formidlingen - udstillingerne - var lukket i Skive, fordi museumsbygningerne er så forfaldne, at det er uforsvarligt at holde dem åbne. Kommunen har afsat midler til restaurering af de to bygninger, der vil blive suppleret af ydeligere to tilbygninger fomentlig i 2017.
- at museet har pæne, men meget traditionelle udstillinger om relevante emner: På Fur om områdets spektakulære geologi og øens særegne erhvervskultur. I Glyngøre om den nu nedlagte Salling Jernbane og fiskeriet.
- at Muse@um formidler fra fire forskellige adresser, samt i lige så høj grad via events, byvandring, fossiljagter, åbne udgravninger, busture, foredrag rundt i by og i landskabet. Formidlingen finder sted både i og uden for museumsbygningerne og rummer en vifte af ak-

tiviteter og tilbud målrettet forskellige brugergrupper. Som supplement til udstillinger og formidling til børn og voksne udenfor museets mure formidles også via populære publikationer, mv. samt museets hjemmeside.

- at formidlingen på Spøttrup Middelalderborg ikke lever op til Slots- og Kulturstyrelsens ønsker, trods konkret dialog herom. Museet har derfor nu udarbejdet en separat destinationsstrategi for Spøttrup Middelalderborg med formidlingsmål 2015-2019, hvoraf fremgår, at museet vil hæve det årlige besøgstal til 50.000 og at midlet er en udstrakt brug af events. Strategien er ufinansieret.
- at museet ikke gør noget for at publikum skal opleve udstillingsstederne som dele af en helhed. På indholdssiden er der ingen overordnet fortælling, der sagligt binder afdelingerne sammen, og på det rent praktiske plan savner man gensidige henvisninger mellem afdelingerne. Kun museets nye logo bidrager til en oplevelse af Muse@um som en samlet organisation.
- Museets 105.493 brugere fordelte sig i 2015 således:

31.977 på Spøttrup Borg

34.877 på Fur Fossiler

12.763 på Krydsfelt Skive

7.685 på Glyngøre Kulturstation

10.757 på Flyndersø Mølle

89 i Michelsens Mindestuer

- at der stadig er et misforhold mellem museets omfattende arkæologiske aktivitet og den meget sporadiske arkæologiske formidling
- at samarbejdet med skolerne er meget udbygget og godt i kommunen. SKIVE DNA er overskriften for kommunens indsats på området. Museet gør sit materiale tilgængeligt på seminarer og på SKIVE DNA's hjemmeside
- at der er geografiske udfordringer, som dog er imødekommet af kommunen med en ekstra bevilling til transport af skoleklasser.
- at museet ikke deltager i Den Nationale Brugerundersøgelse, som museet finder for omstændelig. I stedet har museet selv udviklet en undersøgelse af publikumssammensætning og -karakter. Styrelsen er ikke blevet præsenteret for resultaterne af denne undersøgelse.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet bedriver en omfattende og varieret formidlingsvirksomhed i og uden for museet med brug af differentierede formidlingsformer og medier
- at museet har en bred vifte af undervisningstilbud, der er koordineret med læreplaner og trinmål.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har et koordineret samarbejde med undervisningssektoren, herunder institutioner og forvaltning og på den måde bidrager til implementering af lov om åben skole

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at de mange ressourcer museet bruger på arkæologiske opgaver tilsyneladende ikke sætter sig større spor i museets udstillinger
- at der ikke er indbyrdes henvisninger mellem museet afdelinger

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet, som påpeget i 2005, endnu ikke har en udstilling, der giver et samlet, overordnet indblik i egnens kulturhistoriske udvikling og særpræg
- at museet ikke deltager i Den Nationale Brugerundersøgelse

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet snarest muligt udfører den forskning, der er nødvendig for at etablere basisudstillinger inden for museets ansvarsområde, som skal præsentere et samlet, overordnet indblik i egnens kulturhistoriske udvikling og særpræg.
- at museet etablerer gensidige henvisninger mellem de enkelte udstillingssteder og overvejer hvordan udstillingerne kan bringes til at supplere hinanden fremfor blot at fortælle hver deres løsrevne historie
- at museet deltager i den nationale brugerundersøgelse, da museet ved ikke at deltage påvirker resultatet af denne negativt.

Samlingsvaretagelse

a. Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

Kvalitetsvurderingen 2005 anbefalede, at det kulturhistoriske museum opprioriterede undersøgelser inden for nyere tid og styrkede sin samling og dennes kvalitet inden for de seneste 100 år. Kulturarvsstyrelsen konstaterede desuden at museums- og arkivdel i praksis blev opfattet som to adskilte institutioner og kun i ringe omfang understøttede hinanden. Endelig opfordrede styrelsen museet til at udskille en stor grønlandssamling til et relevant museum.

Kvalitetsvurderingen 2005 kritiserede Fur Museum for at benytte papirregistre, egenudviklede Acces-databaser samt Arkibas.

Kvalitetsvurderingen 2016:

- Bekræfter Slots- og Kulturstyrelsen i det indtryk, at museet ikke i den forgangne 10 års periode har beskæftiget sig intensivt med den nyeste kulturhistorie og dermed heller ikke har styrket sin samling og dennes kvalitet inden for de seneste 100 år. Til gengæld er de seneste 100 år rigeligt, men ikke fuldt fagligt stringent, repræsenteret i de kulturhistoriske samlinger i Glyngøre og på Fur om end museet.
- Byarkivet har til huse godt 500 meter fra museets administrationsbygning på Brårupvej. Den separate beliggenhed og den deraf følgende mangel på dagligt samvær med fagkolleger antyder, at muligheden for koordinering og gensidig inspiration mellem museum og arkiv ikke udnyttes fuldt ud.
- Med henblik på prioritering af indsamlingen har museet formuleret en indsamlingspolitik, der beskriver de principper, museet anvender og de emner, museet foretager sin aktive indsamling indenfor. Museets indsamling er baseret på en restriktiv, men aktiv og faglig reflekteret praksis, der er knyttet til museets forskning og formidling. Indsamlingspolitikken omfatter konkrete mål for indsamling, registrering, bevaring og magasinering, og den indgår som en del af Strategier 2016.
- Indsamlingspolitikken omfatter procedurer, der sikrer museet gives og meddeles underskrift på, at de er informeret om, at deres navn indføres i museets offentligt tilgængelige samlingsregister.
- Museet har stadig en stor grønlandssamling, som falder uden for museets ansvarsområde. Museets argument for at beholde samlingen er, at den er blevet en del af Skives identitet. Styrelsen noterer sig, at denne synsvinkel ikke fremgår af registreringen.

b. Registrering & Indberetning

Museet er forpligtet til at registrere og indberette sin samling til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KID). Registreringen skal ske efter fastlagte standarder, der muliggør udveksling af data nationalt og internationalt.

Kvalitetsvurderingen 2005 bemærkede, at Skive Museum ikke havde påbegyndt digital registrering, hvilket er en forudsætning for den lovpligtige indberetning til de to centrale registre for kulturhistorie og kunst, Museernes Samlinger henholdsvis Kunstindeks Danmark (KID). Fur Museum havde en simpel access-database og var begyndt at registrere i arkivsystemet Arkibas. Kunstmuseet var uden digital registrering.

Kvalitetsvurderingen 2016:

- Museets kunst- og kulturhistoriske samlinger er registreret i Regin og indberettet til Kunstindeks Danmark henholdsvis Museernes Samlinger. Opgaven med at overføre de naturhistoriske registre til de naturhistoriske museers fælles system, Specify, er netop påbegyndt.
- Museet oplyser, at dets samling omfattede 74.912 genstands-inventarnumre (heri også kunst og geologi) ved udgangen af 2015. Tilvæksten i 2015 var på 2.212 numre.
- Dags dato har museet indberettet 64.102 inventarnumre til centralregisteret Museernes Samlinger, hvilket svarer til lige knap 90 % af samlingen. Dertil kommer 1.562 værker i Kunstindeks Danmark, hvilket betyder at kunstsamlingen er fuldt indberettet.
- Museet har udarbejdet retningslinjer for sit registreringsarbejde, herunder dokumentation for museets registreringspraksis og -historik. Museet angiver en museumsfaglig begrundelse for indsamlingen som en del af registreringen, og museet råder over personale med relevant registreringskompetence, der også indgår i relevant fagligt netværk om samlingsarbejdet.
- Museet oplyser, at det har en ikke nærmere defineret stor rekvisit-samling, dvs. genstande der ikke indgår i den museale samling, men benyttes til formidling.
- Hvad angår museets indberetning til Fund og Fortidsminder henvises til afsnittet nedenfor om Museumslovens kapitel 8.

c. Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets magasinering, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

Kvalitetsvurderingen 2005 påpegede, at såvel det kulturhistoriske museums som kunstmuseets og Fur Museums magasiner var for ringe af både omfang og kvalitet. Desuden kritiserede den, at udefrakommende havde adgang til magasinerne og at der ikke var noget fast tilsyn af en konservator.

Kvalitetsvurdering 2016:

- I kraft af en større ekstrabevilling fra Skive kommune er museet i månederne omkring årsskiftet 2016/17 ved at flytte fra de hidtidige administrations- og værkstedsbygninger på Brårupvej i Skive til en nedlagt skole i Rønbjerg 10 km uden for Skive. I skolens gymnastiksal indrettes museumsmagasin og derudover bygges et helt nyt magasin i umiddelbar tilknytning til skolen. Efter planen vil alle genstande og værker fra alle museets nuværende magasiner værre overflyttet til de to Rønbjerg magasiner udgangen af 2018.
- I oktober 2016 har Museernes Bevaringscenter i Skive som led i kvalitetsvurderingen vurderet klima og bevaringsforhold i museets udstillinger og magasiner samt udarbejdet oplæg til bevaringsplan. Bevaringscenteret roser museet for gennem en systematisk indsats siden fusionen i 2008 at have nedbragt antallet af uegnede magasiner fra 34 til nu meget snart to magasiner i Rønbjerg.
- Museet vurderer samlingens bevaringstilstand sådan at 73% er i hhv. formidlingseget og 23% i stabiliseret tilstand, og 4% er behandlingskrævende eller svært skadet.
- Alle dele af samlingen er tyverisikret og sikret mod brand gennem røgalarmer med signaloverførsel til alarmcentral.
- Museet har ikke evakuerings- og værdiredningsplaner for nogen af museets lokationer.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet snart kan indvie tidssvarende magasiner i Rønbjerg
- at museet har formuleret en indsamlingspolitik med klare mål som en del af Strategi 2015
- at museet er ajour med indberetning til Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark

Det er tilfredsstillende:

- at museet har retningslinjer for sit registreringsarbejde, herunder dokumentation for registreringspraksis og -historik. Også at museet angiver en museumsfaglig begrundelse for indsamlingen som en del af registreringen, og at museet råder over personale med relevant registreringskompetence, der også indgår i relevant fagligt netværk om samlingsarbejdet.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museet ikke har udarbejdet værdiredningsplaner.
- at museet ikke har udskilt en uvedkommende grønlandssamling.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at Byarkivets og lokalarkivernes og museets virksomhed integreres i en og samme indsamlingsplan under en fælles strategi
- at museet formulerer værdiredningsplan snarest
- at museet udskiller grønlandssamlingen

Museumslovens kapitel 8

De statsanerkendte kulturhistoriske museer skal gennem samarbejde med plan- og fredningsmyndighederne arbejde for, at væsentlige bevaringsværdier sikres for eftertiden.

- Muse@um har opgaver i henhold til museumslovens kapitel 8 inden for såvel arkæologi som nyere tids kulturhistorie i Skive Kommune.
- Museet samarbejder med teknisk forvaltning. Museet har mulighed for at forholde sig til byggesager allerede når byggeansøgningerne er registreret i kommunens system.
- I 2014 indgav museet tre høringssvar i forbindelse med planarbejdet. Ingen af dem blev fulgt.
- I 2014 gennemførte museet to mindre forundersøgelser og ingen egentlige undersøgelser
- Det materiale museet leverer til Slots- og Kulturstyrelsen i forbindelse med godkendelse af budgetter for arkæologiske udgravninger er ikke altid fyldestgørende.
- Muse@um har et haft et lille beretningsefterslæb, som nu er indhentet.
- Museet har en god registreringspraksis i det arkæologiske registreringssystem, Fund og Fortidsminder. Museet skal dog sikre, at de enkelte lokaliteter færdigregistreres, når undersøgelsesresultatet foreligger.
- Tilsynet med fortidsminder i Skive Kommune foretages af Museum Thy i god forståelse med Muse@um.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har et formaliseret samarbejde med Skive Kommune om varetagelsen af museumslovens kapitel 8
- at museet har en god registreringspraksis, om end de enkelte lokaliteter skal færdigregistreres, når undersøgelsesresultatet foreligger
- At museet har etableret et fast samarbejde med de øvrige nordvestjyske museer om de arkæologiske opgaver.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at det materiale, museet leverer til Slots- og Kulturstyrelsen i forbindelse med godkendelse af budgetter for arkæologiske udgravninger, i visse tilfælde ikke er fyldestgørende

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet efter nærmere samråd med Slots- og Kulturstyrelsens Fortidsmindekontor strammer sin argumentation op i forbindelse med arkæologiske undersøgelser.

Baggrund

1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Muse@um

Kvalitetsvurderingsbesøget fandt sted d. 1. og 2. november 2016

Tilstede ved samtalen på andendagen var:

Jan D. Andersen, medlem af Skive Byråd (Udvalget for Kultur og Fritid)

Per Nors, direktør for Kultur- og Familieforvaltningen i Skive Kommune

Peter Svendsen , projektleder i Kultur- og Familieforvaltningen i Skive Kommune

Inge Kjær Kristensen, konst. museumschef

Anne Birgitte Stilling Jessen, museumsinspektør

Fra Slots- og Kulturstyrelsen:

Kontorchef Ole Winther, SLKS

Museumskonsulent Peter Kirkhoff Eriksen, SLKS

Specialkonsulent Eske Wohlfahrt, SLKS

I forbindelse med besøget blev museets udstillinger, magasiner, administrationslokaler mv. besigtiget.

2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kvalitetsvurderinger er en del af Slots- og Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Slots- og Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste tolv år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer bl.a. sig om:

- Udredningen om bevaring af kulturarven (Kulturministeriet, 2003)
  - Udredning om museernes formidling (Kulturministeriet, 2006)
  - Forskningsstrategi for Kulturministeriets område (Kulturministeriet, 2009)
  - Internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed (Kulturministeriet, 2010)
  - Den nationale brugerundersøgelse (Kulturstyrelsen, 2009-2014)
  - God ledelse af selvejende kulturinstitutioner (Kulturministeriet, 2011)
  - Udredning om fremtidens museumslandskab (Kulturministeriet, 2011)
  - Kulturministeriets digitaliseringsstrategi 2012 – 2015 (Kulturministeriet, 2012)
-
- Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside: www.slks.dk under museer/museumsvirksomhed/kvalitetsvurdering

Kvalitetsvurderingen indeholder Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger af og anbefalinger til museets drift og fortsatte udvikling. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskudsydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Slots- og Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, årsberetning, oversigt over forskningspublikationer samt museets indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". For det andet et kvalitetsvurderingsmøde på museet, hvor museets bestyrelse og hovedtilskudsyder, der ofte er museets hjemkommune, deltager.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Slots- og Kulturstyrelsens anbefalinger. Slots- og Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

Et år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Slots- og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre skriftligt for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.